

25 milyar dolarlık 'Gezi Parkı' riski

Normalleşmesi beklenirken yeniden tırmanan Gezi Parkı' olayları turizmdeki 25 milyar dolarlık beklentiyi riske sokarken, 552 yıllık Kapalıçarşı boş kaldı, esnafın zararı yüzde 80'e yaklaştı.

Haziran ayında alışveriş ise Babalar Günü'ne rağmen yüzde 25 kayıp verirken restoranlarda da ayteplerin etkileri ortaya çıktı.

Babalar Günü'ne rağmen düşüş 20 gündür sancılı olan perakende sektörü, babalar gününü de yaşayamadı. **Tescilli Markalar Derneği (TMD)** Başkanı **Tahsin Özlenir**, geçen perşemeden itibaren normalleşme yaşanırken cumartesi akşamı yapılan ani müdahaleyle yeniden dibe inildiğini söyledi. Babalar Günü'nün etkisiyle cumayı verimli geçirdiklerini belirten Özlenir şöyle konuştu: "Ama tekrardan mağazalar kapandı. İstiklalde alışveriş yapılacak durum yok. Caddede alışverişini bırakın, hiçbir şey için uygun ortam yok. Diğer tarafları da etkiliyor tabii ki. Müdahaleden önceki hava tansiyonu düşürmüştü. Cumartesi normal seviyede yeniden tekrar dibe gidiyoruz."

Yüzde 25 kayıp

Tüm Türkiye'de haziran ayı perakende cirolarının yüzde 20-25 civarında düştüğünü anlatan Özlenir "Bu geri gelmeyecek. Turizmde geriliyor, iptaller artıyor. Turizmin aldığı pay ülke genelinde tüm cirolarda yüzde 15. Bodrum, Antalya istiklal gibi yerlerde yüzde 50'yi buluyor. Bu olumsuzluk bugün bitse bile artık yerine koymak, telafi etmek mümkün görünmüyor" dedi.

Turizmde iptaller yaşanıyor

"TURİZMDE bu yıl hedeflenen 32 milyon turist ve 25 milyar dolar geliri artık unutulabiliriz" diyen Turistik Otelciler ve İşletmeciler Birliği (TUROB) Başkanı Timur Bayındır, gelişmelerden duyduğu kaygıyı dile getirdi. Sadece İstanbul değil tüm Türkiye'de iptallerde patlama yaşandığını kaydeden Bayındır, yurtdışından yapılan bütün kongre ve seminerlerin iptal edildiğini. vurticinden düzenle-

nen etkinliklerin de tamamına yakınının iptal edildiğini söyledi.

Bacasız sanayi

Durumun kötü olduğunu belirten Bayındır şöyle konuştu: "Halihazırda rezervasyonu olanlar geldi ama henüz biletini almamış herkes iptal etti. Yılın geri kalanına da sirayet etmeye başladı. Şu ana kadar 10 milyon turist ağırlıklı geri kalan 22 milyon için belirsiz durum söz konusu. Burada 30 milyar dolardan bahsediyor, 3-5 kuruştan değil. Turizm bu ülkenin bacasız sanayisidir. Ve şimdi bu sanayi sallanıyor."

İstanbul başta Türkiye'nin turizmde yıllarca emek vererek olumlu bir imaj oluşturduğunu ancak ortaya çıkan durum ve dünyaya yansıyan görüntünün bunu yerle bir ettiğini vurgulayan Bayındır, şu bilgileri aktardı: "Kapadokya'ya, Pamukkale'ye ve daha pek çok yere İstanbul'da birkaç gün kalıp öyle gider turistler. Hepsini vuracak. Direkt uçuşların olduğu Antalya bile etkileniyor. İstanbul'da Taksim, Talimhane civarı başta her yerde iptaller var. İptal oranı şehir genelinde ortalama yüzde 50. Avrupalı, Amerikalı, Japon herkes iptal ediyor. İlk Araplar iptal etti. Bu yılı toparlamak artık mümkün değil ama böyle giderse 2014, 2015'i de kaybedeceğiz."

TURİZM, Restoran Yatırımcıları ve İşletmecileri Derneği (TURYİD) Başkanı Kaya Demirel, inanılmaz moral eksikliği olduğunu belirterek Gezi Parkı'yla başlayan toplumsal gerilimin bugüne kadar yaşamış ekonomik krizlerden ve büyük terör saldırılarından daha fazla piyasaları etkilediğini söyledi. Demirel, "Çok moralsiz. Kayıplarımız çok. Bir şekilde gelmiş olan turist otelinden çıkmıyor. Bu direkt restoranlara yansıyor. Hem turizmden kayıp yiyoruz hem İstanbullular yemeğe çıkmıyor" dedi. Restoranların genel olarak turizm, iş dünyası ve sosyalleşmeler olmak üzere birbirine eşit 3 parçadan beslendiğini hatırlatan Demirel, "Turizm kayıp. İş dünyasının ve sosvalessecek insanın da morali

yok. Zaruri yemek yenen restoranların durumu iyi ama bizim gibi üyelerimizin restoranlarda durum çok kötü. Toplumsal bir travma yaşanıyor" dedi.

Cruise gemileri rotayı çevirdi

TİMUR Bayındır, İstanbul turizmi için en önemli gelir kaynaklarından biri olan cruise gemilerinin rotalarından İstanbul'u çıkardığını söyledi. Bayındır, "İstanbul indirme bindirme noktasıydı. Gelip birkaç gün kalıyorlardı. Müze ve alışverişe katkıları çoktu. İstanbul'a gelmiyorlar.

Şimdilik Kuşadası'ndan inip biniyorlar ama bakalım bu ne kadar devam edecek" dedi.

'Kapalıçarşı'da kayıp yüzde 80

İSTANBUL'da hem turizmin hem alışverişin kalesi kabul edilen Kapalıçarşı da gelişmelerden nasibini aldı. 552 yıllık tarihi çarşıda esnafın ciro kaybı yüzde 80'i aştı. Kapalıçarşı Esnaf Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Hasan Fırat, "Esnaf çok kötü durumda. Normal ciromuzun ancak yüzde 20'sini yapabiliyoruz, kayıp yüzde 80. Kapalıçarşı neredeyse çöktü" dedi. Gezi Parkı hareketinin başladığı ilk günden bu yana katlanarak ziyaretçi ve turist sayısının düştüğünü belirten Dr. Hasan Fırat, rezervasyonların iptal edilmesiyle Kapalıçarşı'nın boşaldığını söyledi. Fırat şöyle devam etti: "Böyle devam ederse durum hiç parlak değil, gelecek de aydınlık görünmüyor. Çarşı'ya gelen Amerikalı, Avrupalı, Japon aklınıza kim gelirse yok artık; Araplar bile yok!" Haziran-Ağustos arası 3 aylık dönemde tüm yılın yüzde 50 satışının gerçekleştiğini hatırlatan Fırat, "Şu anda haziran aşısı bitmek üzere.

En kötüsü ise böyle devam ederse artık bu yıl hiç toparlanmaz. Kaybımız büyük" dedi. Fırat, turizm ülkesi olmanın sorumluluğuyla davranılması gerektiğini söyleyerek, "Turizmdeki kayıp giderek derinleşiyor. Bu milyonlarca kişinin ekmek yediği bir sektör. İnsanlar endişe içinde ve üzgün. Kapalıçarşı'ya yerli de gelmiyor" diye konuştu • EKONOMİ SERVİSİ